

תוכן העניינים

ז	פתח דבר
1	מבוא
3	פרק ראשון: ישראל פנקס
3	מקומה של הפואמה בכלל יצירתו
7	'הנוף מחביא ילדים'
19	'אל קו המשווה'
32	גבולות הפואמה ו'הארמון' כמקרה מבחן
37	'רישום גיר: הזמן שהיה'
41	פרק שני: הרולד שימל
41	מקומו של השיר הארוך ביצירתו
45	הקורפוס השירי (או השיר הארוך) 'ארעא'
46	'ארעא א-ח'
75	השיר הארוך 'לואל'
95	'ספר מדרש תדשא' ('ארעא י"ב') והקורפוס השלם 'ארעא'
110	פרק שלישי: הרהורים על טיבו הז'נרי של השיר הארוך
110	מוצאו של השיר הארוך ושאלת הרצף של המסורת האפית
114	המסורת האפית והמעבר בין האורלי לכתוב
121	האפי הכתוב ומאפייניו
126	המשבר השני והמכריע של המסורת האפית ולידת השיר הארוך
133	השיר הארוך: בין ריבוי לאחדות
138	פרק רביעי: שירתו המוקדמת של אהרן שבתאי
138	מקומו של השיר הארוך ביצירתו
140	תפיסת השיר הארוך: מקורות והשפעה

147	תרבות המערב ושאלת המקום
166	עקרון הרצף (סריאליזציה)
178	מכלול סריאלי במקום אחדות אפית
188	רשימת קיצורים
193	פריטים ביבליוגרפיים נוספים
195	מפתח העניינים

פתח דבר

ספר זה מסכם עיסוק ממושך בפואמה בכלל ובפואמה אצל שלושת המשוררים הנסקרים בו בפרט. ברצוני להודות לפרופסור שמעון זנדבנק שקרא את כתב היד, ושהערותיו המועילות תרמו לניסוח בהיר ומדויק של טיעוניי. הפרק העוסק באהרן שבתאי הוא עיבוד של חלק מעבודת הדוקטור שלי, שנכתבה בהדרכתו של פרופסור דן מירון. אני מודה לו על הערותיו החדות והקולעות שעמדו לנגד עיניי גם בעת כתיבת הספר. כמי שהיה בשעתו תלמידם ברצוני להודות להם בהודמנות זו גם על שעות הוראה מרתקות ועל שיחות מעשירות ומאלפות בעל פה. עוד ברצוני להודות לד"ר אילה עמיר, שקראה חלק מן הפרקים ושוחחה עמי על נושאים שבהם אני דן כאן, וכן לאוניברסיטת חיפה, שתמיכתה הכספית סייעה להוציא לאור את הספר.

ברצוני להודות להוצאת הקיבוץ המאוחד על האפשרות לצטט משירי אהרן שבתאי והרולד שימל, להוצאת אבן חושן על האפשרות לצטט משירי ישראל פנקס וכן להוצאת חדרים/גלריה גורדון על האפשרות לצטט משירי הרולד שימל.

גרסה אחרת של הפרק העוסק בשבתאי ראתה אור בשני מאמרים: 'על אהרן שבתאי והקורפוס "הפואמה הביתית"', דפים למחקר בספרות 12 (1999-2000), עמ' 155-179; 'על עקרון הרצף (סריאליזציה) והשלכותיו ב"פואמה הביתית" של אהרן שבתאי', דפים למחקר בספרות 13 (2001-2002), עמ' 135-164; הפרק על 'ארעא א-ח' ראה אור כמאמר: 'על "ארעא" של הרולד שימל', מחקרי ירושלים בספרות עברית יט (תשס"ג), עמ' 305-325.

שחר ברם, קיץ 2005